

Veiligheidsplan

1.1 INLEIDING

Op de St. Josephschool wordt in overleg met team, ouders en leerlingen gezorgd voor een veilig schoolklimaat. Dat betekent dat we van alle betrokkenen gedrag verwachten dat een veilig schoolklimaat mogelijk maakt en dat de school en de materialen daarin en daarbij zodanig zijn ingericht en onderhouden dat er veilig gebruik van kan worden gemaakt.

Met andere woorden; aan de sociale en fysieke veiligheid wordt voortdurend aandacht gegeven waarbij alle dagen goed pedagogisch handelen de basis is om een veilige plek voor betrokkenen vorm te geven. Er is sprake van welbevinden voor alle leerlingen en leerkrachten.

Van scholen wordt verwacht dat ze alles doen wat nodig is om leerlingen een veilige omgeving te bieden. Een school kan pas goed beleid ten aanzien van sociale veiligheid voeren als zij inzicht heeft in de feitelijke en ervaren veiligheid en het welbevinden van de leerlingen. Daarom meten we jaarlijks de ervaren veiligheid en het welbevinden van onze leerlingen in groepen 5, 6, 7 en 8. Naar aanleiding van deze veiligheidsenquête maken we een plan volgens een PDCA format. Hierbij zijn de beschrijving van de leerlingenpopulatie en de uitslag van de veiligheidsenquête het uitgangspunt.

Omdat deze opdracht voor alle scholen geldt, heeft Aves het beleidsstuk *“Protocollen sociale en fysieke Veiligheid”* vastgesteld. Deze protocollen kunt u vinden op www.aves.nl – organisatie – beleidsdocumenten – onderwijs – 2.5.

Er zijn veel documenten die (vaak deels) relevant zijn in het kader van veiligheid op scholen. Zonder uitputtend te willen zijn, volgt hieronder een opsomming van die beleidsstukken, zoals die te vinden zijn op de Avesite (www.aves.nl).

- 2.1 Schoolverzuim
- 2.3 Het Schorsings- en verwijderingsbeleid
- 2.5 Protocollen sociale en fysieke Veiligheid
 - 2.5.5 Voor de schoolgids
- 2.8 Privacy, gedragsregels en afspraken
- 3.5 Ziekteverzuim medewerkers
 - 3.13 Taakbeleid medewerkers
 - 3.15 Inwerktrajecten medewerkers
- 6.1.4 Meldcode kindermishandeling
- 6.1.5 Klachtenregeling
- 6.1.7 Kwaliteitszorg
- 6.1.9 Klokkenluidersregeling

Daarnaast is er natuurlijk over dit onderwerp van alles te vinden op de schoolwebsite en in de schoolgids.

Toelichting op enkele begrippen

Sociale veiligheid: een school is veilig als de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast.

- Fysieke veiligheid: aantasting van de lichamelijke integriteit, bijvoorbeeld door het toebrengen van lichamelijke pijn of letsel; denk bijvoorbeeld aan geweld in de vorm van slaan, schoppen e.d.
- Sociale veiligheid: aantasting van de integriteit in het intermenselijk verkeer, bijvoorbeeld door uitschelden, belachelijk maken, achterstelling en discriminatie, vernedering, buitensluiten e.d.
- Psychische veiligheid: aantasting van de geestelijke gezondheid, zoals door het uitoefenen van de ongeoorloofde druk en bedreiging, manipulatie e.d.

Welbevinden op school: positieve gevoelens over klas en klasgenoten, in de vorm van bijv. jezelf kunnen zijn, je prettig en thuis voelen e.d.

1.2 SOCIALE VEILIGHEID OP ONZE SCHOOL

Uitgangspunt is dat alle kinderen welkom zijn op onze school. Alleen als we niet kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte en als het gedrag van kind en/of ouders bedreigend is voor anderen, gaan we op zoek naar een andere onderwijsplek.

Om dat te bereiken beschrijven we de volgende onderwerpen:

- a) Hoe werken we preventief?
- b) Hoe werken we curatief?
- c) Hoe meten we?
- d) Hoe organiseren we het op school?
- e) Hoe communiceren we het intern en extern?
- f) Hoe zorgen we dat het door cyclisch te werken levend blijft voor alle betrokkenen?

a. *Waarom en hoe werken we preventief?*

Preventief werken betekent het voorkomen van onveiligheid.

Emotioneel vrij zijn, zelfvertrouwen hebben en nieuwsgierig zijn.

De 'geëmancipeerde mens' is ons einddoel: een persoon die emotioneel sterk staat, kritisch en explorerend is ingesteld, zich met zichzelf, de ander, zijn omgeving en de wereld verbonden voelt en zich daarvoor verantwoordelijk voelt.

Welbevinden, betrokkenheid, verbindend.

Autonomie, competentie, relatie

We willen een gave emotionele ontwikkeling waarborgen, oftewel streven naar een hoog welbevinden. Daarnaast willen we meer dan oppervlakkig leren stimuleren, we willen creatieve processen op gang brengen door een hoge betrokkenheid te realiseren. Dit kan alleen wanneer een kind verbonden is met zichzelf, de ander, zijn omgeving en de wereld.

We gaan uit van de drie basisbehoeften van een kind: relatie (ik hoor erbij), competentie (ik kan het), autonomie (ik kan het zelf).

Schoolklimaat: pedagogisch klimaat

We maken geen onderscheid in een groeps- en schoolklimaat. We streven naar eenzelfde pedagogisch klimaat in de hele school.

Een van onze kernwaarden is *verbindend*. Deze verbondenheid is ook in het pedagogisch klimaat een belangrijk element. Verbinding betekent dat iedereen erbij mag horen, dat we niemand buiten sluiten. Samen zijn wij één school.

We investeren veelvuldig in 'elkaar leren kennen', o.a. door kinderen presentaties te laten geven aan elkaar of in andere groepen, door kinderen van hogere groepen te laten helpen in lagere groepen (sportdag, gym, kleuterschoolreisje, voorlezen). Deze onderlinge verbondenheid, elkaar kennen, begrip voor elkaar, maakt dat er minder 'gedoe' is.

Pedagogische Tact

'Op het goede moment de juiste dingen doen, óók in de ogen van het kind'.

We gaan uit van de drie basisbehoeften van een kind: relatie (ik hoor erbij), competentie (ik kan het), autonomie (ik kan het zelf). Dit vraagt van de leerkracht pedagogisch tact: met hoofd, handen en hart weten en aanvoelen wat een kind nodig heeft en hiernaar handelen. Ook raken we kinderen bewust aan. Een goede aanraking werkt relatie-bevorderend, is écht en afgestemd met aandacht. Een goede aanraking is gepast en gewenst: het bevestigt het kind in zijn zijn: 'ik word gezien, ik mag er zijn'. Wanneer er écht pedagogisch contact is, is er verbinding.

We merken dat het niet vanzelfsprekend is dat ieder kind aanvaardbaar gedrag laat zien óf weet hoe het zich sociaal kan gedragen binnen de groep.

We werken op school met een 'Zo werken wij' gebaseerd op de SLO-doelen voor SEO en burgerschapsvorming. We hebben daar onze levensbeschouwelijke identiteit aan verbonden.

Pedagogisch bondgenootschap

De leerlingen, ouders en school vormen samen een drie-eenheid. Zeker wanneer een kind het niet goed maakt is het belangrijk dat er een goede afstemming is tussen school en thuis.

Het kind heeft de ondersteuning van volwassenen nodig (ouders en leerkrachten) om het gewenste gedrag te leren kennen en te laten zien. Dit vraagt van ons dat we zélf het gedrag voorleven en kinderen ondersteunen in hun gedrag. Dit betekent ook dat we elkaar als volwassenen hier op kunnen wijzen: we gaan respectvol met elkaar om. Leerlingen, ouders en schoolteam zijn partners in dezen: we spreken van een *pedagogisch bondgenootschap*.

Positieve houding: vertrouw d'r maar op!

We gaan uit van een positieve houding: we geloven in het goede van elkaar en we willen goed omgaan met elkaar. We gaan uit van vertrouwen.

Hierin hebben we als leerkrachten en ouders een voorbeeld naar onze kinderen/leerlingen. Preventief besteden we hier veel aandacht aan: werken aan saamhorigheid, respect en vertrouwen. Dit doen we o.a. door kennismakingsspelletjes, yoga, onderlinge kindermassage, etc.

De eerste weken van het schooljaar ('de Gouden weken') wordt hier veel aandacht aan besteed. De maand januari herijken we de verbindingen binnen de groep (Zilveren weken). We vieren met alle kinderen het nieuwe jaar en brengen hierop een toast uit. Die maand staat in het teken van jezelf en de ander beter leren kennen.

Wanneer het 'goed omgaan met elkaar' verstoord wordt en er bijvoorbeeld signalen zijn van pesten, handelen we volgens ons Anti-pestprotocol.

Wanneer een kind langdurig grensoverschrijdend gedrag laat zien doen we een ervaringsreconstructie: wat maakt dat deze leerling dit gedrag uit? Wat speelt zich aan de binnenkant van het kind af? Dit is moeilijk te vangen in een protocol. We hanteren de regel: 1 keer is toeval, 2 keer is opvallend, 3 keer is patroon. Afhankelijk van de impact van het gedrag kunnen we overgaan tot schorsing en/of verwijdering. Hiervoor hanteren we het protocol Schorsing en/of verwijdering van Aves.

We hanteren verschillende instrumenten om onze kwaliteit, schoolklimaat en veiligheid objectief te monitoren. Op leerlingniveau gebruiken we o.a. de Sociale Veiligheidsmonitor.

Regels

Per groep worden afspraken gemaakt, het zijn heel universele afspraken, maar doordat kinderen ze samen maken zijn zij eigenaar.

Regels worden pas opgesteld wanneer het niet meer lukt samen goede afspraken te maken.

Burgerschapsvorming

Burgerschapsvorming is geïntegreerd in ons 'zijn'. We spreken van actief burgerschap.

Het einddoel van ervaringsgericht onderwijs is de geëmancipeerde mens: een persoon die emotioneel sterk staat, kritisch en explorerend is ingesteld, zich met mensen en wereld verbonden voelt en zich daarvoor verantwoordelijk voelt.

Vanuit ontwikkelingsgericht onderwijs maken we de verbinding met 'levensecht onderwijs'.

We proberen de kinderen zoveel mogelijk 'de echte wereld' binnen en buiten de school te laten ervaren. De kinderen dragen actief bij aan een prettig schoolklimaat. Vanuit het idee van de gekantelde organisatie mogen de kinderen veel zelf doen. Dit vraagt van ons als volwassenen dat we 'op onze handen zitten' en vertrouwen hebben. We laten de kinderen niet los, maar houden ze anders vast.

Vanuit de driehoek 'ruimte-tijd-criteria' laten we de kinderen zoveel mogelijke autonoom zijn. Maar daarnaast zullen ze ervaren dat ze soms geen keuze hebben. Dat iets moet omdat de leerkracht het bepaalt. Ook zullen de kinderen af en toe weerstand ervaren, doordat iets moeilijk is, de andere een andere mening heeft of omdat ze een weerwoord krijgen. Dit gebeurt tijdens heel alledaagse situaties: samenwerken in een groepje, een ruzie op het plein, opkomen voor een klasgenoot, een troostend gebaar wanneer iemand is gevallen. We leren de kinderen dan niet direct de hulp van een volwassene in te roepen, maar ook te kijken wat ze zelf kunnen bieden.

We waarderen de inbreng van kinderen en gaan graag met ze in gesprek. Wederzijds respect is daarbij heel belangrijk. De leerlingenraad is een platform van kinderen waar zij zich actief inzetten om samen werk te maken van een fijne school.

Voorbeelden van burgerschapsvorming zijn ook onze samenwerking met de zorginstellingen Peppelrode, Hof van Smeden en de Kinderboerderij.

Met al deze ervaringen in hun rugzak verlaten ze als veerkrachtige, geëmancipeerde, jonge mensen de St. Josephschool.

Daarnaast hebben we op school een anti-pestprotocol opgesteld dat u kunt vinden op onze website.

b. Hoe werken we curatief?

Als het, ondanks alle inspanningen ter voorkoming, toch mis gaat, kunnen er diverse acties worden ondernomen. De normale gang is om er met de leerkracht over te spreken. De leerkracht zal er alles aan doen om de situatie te verbeteren. Lukt het dan nog niet, dan kan er contact worden opgenomen met de directeur. De directeur kan de pestcoördinator of intern begeleider vragen mee te kijken. Het anti-pestprotocol zal worden ingezet bij vermoedens van pesten. Er kan ondersteuning volgen. Intern en/of extern. Deze ondersteuning kan voor één kind, een groepje kinderen of de hele groep worden ingezet. Ook organisatorische maatregelen zullen worden overwogen. Is het probleem dan nog niet opgelost dan zal het schorsings- en verwijderingsbeleid worden ingezet.

c. Hoe meten we?

Voor ons is het belangrijk om te weten hoe de kinderen de school ervaren en daarom wordt elk jaar een leerling-enquête met benchmark gehouden, een zgn. sociale veiligheidsmonitor. De uitslagen worden in het team, de MR en in de klas besproken. De vervolgacties zullen in overleg met het team worden vastgesteld. Dit wordt in een plan van aanpak verwoord.

We willen ook weten hoe de leerkrachten hun welbevinden beoordelen en daarvoor hebben we een tweejaarlijkse enquête. De ouders kunnen op de ouderenquête aangeven hoe zij de veiligheid op school ervaren. Deze enquête wordt hen 1x per vier jaar voorgelegd.

d. Hoe organiseren we het op school?

Naast hetgeen hiervoor al is vermeld, zorgen we er voor dat:

-afspraken worden nagekomen;

-er toezicht is op de kinderen gedurende de schoolperiode;

-na schooltijd staan er leerkrachten bij het hek om te monitoren dat ieder kind de juiste ouder/opvang weet te vinden.

-om een gevoel van veiligheid te vergroten, sluiten we de ingangen van de school wanneer alle kinderen binnen zijn. Alleen de hoofdingang is dan toegankelijk. De deur wordt door een personeelslid geopend nadat er aangebeld is.

-bij incidenten adequaat wordt gehandeld

-op school hanteren we een rook- en alcoholbeleid. Dit is terug te vinden in onze Schoolgids. Ouders worden hier op geattendeerd bij bijvoorbeeld schoolfeesten, kamp, schoolreisjes.

-er is een ongevallenregister, dit register wordt bijgehouden door de directeur

-er een vast aanspreekpunt is (zie b).

Jaarlijks worden de RI & E acties uitgevoerd en besproken. Veelal betreffen dit acties die bij fysieke veiligheid horen, maar in de RI & E kunnen ook zaken die met de sociale veiligheid hebben te maken worden aangegeven.

e. Hoe communiceren we het intern en extern?

a. Team: Wanneer er een incident met een leerling is of er is sprake van onrust op het plein, wordt het gehele team via de mail geïnformeerd. Er vinden dan extra observaties plaats en er is extra toezicht op het plein.

b. Ouders: Het beleid is o.a. te vinden op de website van de school en de website van Aves waardoor het tevens voor externen vindbaar is.

We spreken op school van 'pedagogisch bondgenootschap' en vinden het van groot belang om een goede relatie met ouders te hebben. Vanuit deze verbinding met ouders kunnen we het beste voor kinderen doen. Dit betekent dat we investeren in regelmatig contact met ouders.

O.a. volgens onderstaand gesprekschema.

Daarnaast zijn er bij incidenten en/of zorg uiteraard meerdere contactmomenten met ouders.

	2e schoolweek	september	november/ december	maart	april	juni
Groep 1	Kennismakingsweek	Ontwikkelgesprek	Gesprek over zorg	Ontwikkelmap en gesprek	Gesprek over zorg	Gesprek over zorg
Groep 2	Kennismakingsweek	Ontwikkelgesprek	Gesprek over zorg	Ontwikkelmap en gesprek	Gesprek over zorg	Gesprek over zorg
Groep 3	Kennismakingsweek	Ontwikkelgesprek	Gesprek over zorg	Ontwikkelmap en gesprek	Gesprek over zorg	Gesprek over zorg
Groep 4	Kennismakingsweek	Ontwikkelgesprek	Gesprek over zorg	Ontwikkelmap en gesprek	Gesprek over zorg	Gesprek over zorg
Groep 5	Kennismakingsweek	Ontwikkelgesprek	Gesprek over zorg	Ontwikkelmap en gesprek	Gesprek over zorg	Gesprek over zorg
Groep 6	Kennismakingsweek	Ontwikkelgesprek	Gesprek over zorg	Ontwikkelmap en gesprek	Gesprek over zorg	Gesprek over zorg
Groep 7	Kennismakingsweek	Ontwikkelgesprek	Gesprek over zorg	Ontwikkelmap en gesprek	Gesprek over zorg	Ontwikkelmap en gesprek voorlopig advies VO
Groep 8	Kennismakingsweek	Ambitiegesprek	Gesprek over zorg	Ontwikkelmap en gesprek advies VO	Gesprek over zorg	

- In oktober hebben we de ontwikkel-, en ambitiegesprekken. Dan worden ook de resultaten van CITO (3-8) besproken. Ze zijn bedoeld voor de leerlingen van groep 1-8. Het is een gesprek van de leerkracht samen met de ouders én het kind (5-6-7-8).
De centrale vraag is: wat heeft het kind nodig?
Dit om tot een zo goed mogelijke afstemming te komen en samen een goede start te maken.
- In november, april en juni gesprekken met de ouders van kinderen waar 'zorg' om is. Dat kan 'zorg' op alle gebieden zijn.
- In maart hebben we de gesprekken met alle ouders over de welbevinden/leerprestaties/ontwikkeling van uw kind.
- In juni zijn er facultatieve gesprekken. We nodigen dan de ouders uit van de kinderen waar 'zorg' om is.
- De leerkrachten van de kinderen van groep 1 die net op school komen hebben door het jaar heen de zgn. 3 maanden gesprekken waarin gesproken wordt over de ontwikkeling van het kind.
- Groep 8 heeft in de 4^e week een ambitiegesprek.
- Groep 8 heeft in maart een gesprek over de definitieve schoolkeuze VO.
- In juni is er een tweede gesprek voor de ouders van de kinderen van groep 7: hierin wordt de voorlopige prognose voor het voortgezet onderwijs meegenomen.

c. Leerlingen: De leerlingen moeten het beleid ervaren in de school: er wordt veelvuldig met elkaar gesproken over wel/niet wenselijk gedrag vanuit het samen één groep, één school zijn.

Aan het begin van het schooljaar bezoekt de directie de groepen 4-5-6-7 en 8. Onderwerpen die aan bod komen zijn: welke vragen heb je, weet je bij wie je terecht kunt als er iets is? Wanneer een kind ergens mee zit en dit aan een volwassene op school wil toevertrouwen, kan een kind altijd bij de eigen leerkracht terecht. Daarnaast is het mogelijk dat de leerling de directie in vertrouwen neemt. Uiteraard wordt er altijd zorgvuldig met de informatie van het kind omgegaan.

Binnen de school is er een leerlingenraad. In deze raad nemen vertegenwoordigers van de groepen 4-5, 6,7 en 8 plaats. De kinderen bepalen de agenda. De voorzitter koppelt de punten terug naar de directie. Ook kan het zo zijn dat de directie met de kinderen in gesprek wil, samen sparren over zaken die spelen binnen de school.

f. *Hoe zorgen we dat het door cyclisch te werken levend blijft voor alle betrokkenen?*

Het veiligheidsbeleid is, naast de gremia genoemd onder e, ook onderwerp van gesprek in de MR, de monitoringrondes door het CvB, de schoolbezoeken door de onderwijskundige en de gesprekken met de bedrijfsarts.

Regelmatig wordt het besproken met het team, dit wordt geïnitieerd door de ARBO-werkgroep binnen het team (teamlid, MR-lid, directie). Vanuit de werkgroep CAO binnen het team wordt de taakbeleving/taakinfilling van personeel regelmatig besproken. Het Aves-beleid wordt cyclisch geëvalueerd.

1.3 DE FYSIEKE VEILIGHEID

Hierbij kunnen we onderscheiden:

- a. Het schoolgebouw
- b. De schoolomgeving
- c. De speeltoestellen

a. *Het schoolgebouw*

Het gebouw voldoet aan alle wettelijke veiligheidseisen. 't Onderwijsbureau Meppel ondersteunt Aves daarin en elke 1,5 jaar wordt er een schouw uitgevoerd, de eventuele acties gepland en uitgevoerd. In het gebouw zorgen we voor goedgekeurd en bij de leeftijd/lengte van de kinderen aangepast meubilair en andere hulpmiddelen. Ook de leerkrachten hebben een passende werkplek. Er zijn voldoende bedrijf hulpverleners (BHV-ers) die periodiek worden bijgeschoold.

Tweemaandelijks oefenen de leerkrachten de looproute van de ontruiming. Minimaal 2 x per jaar wordt er een onverwachte ontruiming geoefend en nabesproken. De school ziet er opgeruimd uit en de doorgangen worden vrijgehouden.

b. *De schoolomgeving*

Bij de schoolomgeving denken we aan het schoolplein en de buurt van de school. Het schoolplein voldoet aan de gestelde veiligheidseisen en als er door de kinderen gebruik van wordt gemaakt, is het toezicht als geregeld volgens een pleinrooster: leerkrachten hebben bij toerbeurt in 2 of 3 tallen pleinbeurt.

Om de kinderen veilig van en naar school te laten komen zijn de volgende afspraken gemaakt. We bespreken met de wijkagent de situatie bij de school. Er wordt extra gecontroleerd op foutparkeerders. We attenderen ouders en kinderen op de verkeerssituatie bij school: sámen zijn we daar verantwoordelijk voor. Het is ook regelmatig onderwerp van gesprek bij de AC.

c. *De speeltoestellen*

De speeltoestellen voldoen aan de gestelde veiligheidseisen. Als een defect wordt gezien (taak van de pleinwachten) wordt deze vermeld in het logboek. De conciërge zal het euvel zo spoedig mogelijk verhelpen en, indien nodig, wordt het speeltoestel (tijdelijk) verwijderd of afgesloten. Alle buitenspeeltoestellen worden periodiek door de gemeente gekeurd en voor de binnenspeeltoestellen en de verplaatsbare buitenspeeltoestellen (kruiwagens e.d.) heeft Aves twee keurmeesters opgeleid die jaarlijks de scholen bezoeken. Zij leveren de school een logboek met daarin de noodzakelijke reparaties en aanpassingen. De uit te voeren acties worden samen met de acties vanuit RI & E door de directeur met de veiligheidscoördinator en de conciërge besproken en gepland.

1.4 RISICO INVENTARISATIE & EVALUATIE

De verplichte Risico Inventarisatie & Evaluatie wordt eenmaal per 4 jaar uitgevoerd met het instrument Arbo-meester. De bedrijfsarts beoordeelt de uitkomsten van de RI & E. De uitkomsten worden vervolgens besproken in het team en de MR. De preventiemedewerker vanuit het team neemt samen met de directeur hiertoe het initiatief. De preventiemedewerker is ook lid van de ARBO-werkgroep binnen de school.

Dit instrument meet naast de fysieke ook de sociale veiligheid. Daaruit volgt een actiepuntenlijst gevolgd door een meerjarig plan van aanpak. Elk jaar wordt dit plan van aanpak door de directeur met de veiligheidscoördinator en de conciërge besproken. Het nieuwe plan van aanpak voor het dan komende schooljaar wordt met het team besproken.